

BÁO CÁO

**Tình hình và đề xuất các giải pháp khôi phục, phát triển sản xuất
và hoạt động thương mại trên địa bàn tỉnh Bình Định**

Kính gửi:

- Bộ Công Thương;
- Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

Thực hiện Văn bản số 3594/VPCP-CN ngày 29/5/2021 của Văn phòng Chính phủ về việc báo cáo tình hình và đề xuất các giải pháp khôi phục, phát triển sản xuất và hoạt động thương mại, UBND tỉnh Bình Định kính báo cáo, cụ thể như sau:

1. Công tác triển khai phòng, chống dịch Covid-19 trong sản xuất, kinh doanh

Triển khai các biện pháp phòng, chống dịch bệnh Covid-19 tại các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất, kinh doanh theo chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các Bộ, ngành Trung ương, UBND tỉnh Bình Định đã chỉ đạo các doanh nghiệp, hợp tác xã, cơ sở, hộ sản xuất kinh doanh thực hiện nghiêm túc, quyết liệt các biện pháp phòng, chống dịch như: Nghiêm túc thực hiện “yêu cầu 5K”; chuẩn bị đầy đủ các điều kiện phòng, chống dịch như: Dung dịch sát khuẩn, khẩu trang y tế..., tăng cường tuyên truyền, nhắc nhở người lao động tại các doanh nghiệp, nhà máy, các tiêu thương, người dân tại chợ, trung tâm thương mại nghiêm túc chấp hành các biện pháp phòng, chống dịch; vận động cá nhân, người lao động cài đặt và sử dụng ứng dụng Khai báo y tế điện tử (Ncovi) và ứng dụng Khẩu trang điện tử (Bluezone) trên điện thoại thông minh...

Thường xuyên tự đánh giá việc thực hiện các yêu cầu, biện pháp phòng, chống dịch theo nhiệm vụ được giao tại Quyết định số 2194/QĐ-BCĐQG ngày 27/5/2020 của Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng chống dịch Covid-19 ban hành Hướng dẫn phòng, chống và đánh giá nguy cơ lây nhiễm dịch Covid-19 tại nơi làm việc và ký túc xá cho người lao động; Quyết định số 2225/QĐ-BCĐQG ngày 28/05/2020 của Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng chống dịch Covid-19 ban hành Hướng dẫn phòng, chống và đánh giá nguy cơ lây nhiễm dịch Covid-19 tại trung tâm thương mại, siêu thị, chợ nhà hàng.

Chỉ đạo xây dựng phương án chuẩn bị nguồn hàng, dự trữ hàng hóa thiết yếu phục vụ tiêu dùng cho người dân trong trường hợp dịch bệnh bùng phát, hỗ trợ lưu thông hàng hóa, theo dõi diễn biến tình hình giá cả bình ổn thị trường, đảm bảo nguồn cung ứng hàng hóa, nhu yếu phẩm cho nhân dân.

2. Tình hình sản xuất, kinh doanh trên địa bàn tỉnh

2.1. Tình hình sản xuất công nghiệp

Chỉ số sản xuất công nghiệp (IIP) tháng 5/2021 tăng 2,41% so với tháng

trước và tăng 9,29% so với cùng kỳ, trong đó: Công nghiệp khai khoáng giảm 9,1%; công nghiệp chế biến, chế tạo tăng 7,47%; công nghiệp sản xuất và phân phối điện tăng 52,27%; cung cấp nước, hoạt động quản lý và xử lý rác thải tăng 8,14%. Tính chung 5 tháng đầu năm 2021, chỉ số IIP tăng 7,52% so với cùng kỳ. Điểm sáng của sản xuất công nghiệp trên địa bàn tỉnh trong 5 tháng qua chủ yếu đến từ ngành sản xuất điện, sản phẩm tằm lụa kim loại, thức ăn gia súc, bàn ghế gỗ.

Chỉ số sản xuất công nghiệp tháng 5/2021 so với cùng kỳ tăng khá nhờ một số sản phẩm có sản lượng lớn vẫn duy trì tốc độ tăng trưởng: Sản lượng điện sản xuất tăng 101,6%; sản lượng tằm lụa kim loại tăng mạnh 77,1%; sản xuất trang phục (hàng may mặc) tăng 10,3%; sản xuất da và sản phẩm có liên quan tăng 16,4% so với cùng kỳ; sản xuất đồ gỗ nội, ngoại thất tiếp tục tăng khá 15,5%... Bên cạnh đó, vẫn còn một số sản phẩm giảm so với cùng kỳ: Khai thác quặng kim loại giảm 21,6%, chế biến dăm gỗ giảm 26,7%, sản xuất đồ uống giảm 4,6%, tôm đông lạnh giảm 13%...

2.2. Tình hình cung ứng và lưu thông hàng hóa

a) Về nội thương

Diễn biến dịch bệnh Covid-19 phức tạp trên phạm vi cả nước ảnh hưởng nghiêm trọng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh cả nước nói chung và tỉnh Bình Định nói riêng. Do đó, các tháng đầu năm là thời điểm sôi động của thị trường nhằm phục vụ nhu cầu các kỳ nghỉ lễ lớn của năm nhưng doanh thu tổng mức bán lẻ vẫn tăng chậm so với năm 2020. Tình hình lưu thông hàng hóa trên thị trường thông suốt, giá cả hàng hóa trên thị trường cơ bản giữ ổn định. Theo khảo sát tại các siêu thị, trung tâm thương mại và chợ hạng 1 trên địa bàn tỉnh, hiện nay người dân chủ yếu mua sắm hàng hóa tiêu dùng thiết yếu; các thương nhân phân phối hàng hóa thiết yếu và hàng tiêu dùng vẫn chủ động được nguồn hàng cung ứng cho thị trường trong thời gian khoảng 3 tháng tới.

Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ xã hội tháng 5/2021 ước đạt 5.978,6 tỷ đồng, giảm 4,3% so với tháng trước và tăng 1,3% so với cùng kỳ năm 2020. Trong đó, thống kê theo ngành kinh doanh: Thương nghiệp ước thực hiện 5.136,7 tỷ đồng, tăng 1,0%; khách sạn, nhà hàng ước thực hiện 578,2 tỷ đồng, tăng 5,0%, du lịch, lữ hành ước thực hiện 0,4 tỷ đồng, giảm 42,1%; dịch vụ ước thực hiện 263,3 tỷ đồng, giảm 0,1% so với cùng kỳ. Tính chung 5 tháng đầu năm 2021, tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ xã hội ước đạt 32.014,7 tỷ đồng, tăng 7,2% so với cùng kỳ, đạt 38,4% so với kế hoạch năm 2021.

b) Về ngoại thương

- *Xuất khẩu*: Kim ngạch xuất khẩu tháng 5/2021 ước thực hiện 100,7 triệu USD, tăng 9,5% so với cùng kỳ. Tính chung 5 tháng đầu năm, kim ngạch xuất khẩu ước đạt 541,7 triệu USD tăng 22,0% so cùng kỳ và đạt 47,1% so với kế hoạch năm 2021.

Một số mặt hàng tăng so với cùng kỳ như: Hàng thủy sản ước đạt 7,4 triệu USD, tăng 84,1%; sản phẩm gỗ ước đạt 35,7 triệu USD, tăng 61%; sản phẩm từ chất dẻo ước đạt 18 triệu USD, tăng 48,5%; sắn và các sản phẩm từ sắn ước đạt 4,6 triệu USD, tăng 25,4%; quặng và khoáng sản khác ước đạt 4,9 triệu USD, tăng 11,8%;...

Một số mặt hàng giảm so với cùng kỳ như: Hàng dệt, may ước đạt 9,6 triệu USD, giảm 24,4%; Giày dép các loại ước đạt 2 triệu USD, giảm 18,6%; gỗ các loại ước đạt 15 triệu USD giảm 11,3%...

Hiện nay, thị trường một số nước Châu Á, Châu Âu, Mỹ đã bước đầu kiểm soát được dịch Covid-19 nên tạo điều kiện thuận lợi cho việc đẩy mạnh xuất khẩu các mặt hàng chủ lực có thể mạnh và có giá trị kim ngạch xuất khẩu lớn của tỉnh Bình Định sang các thị trường này, đặc biệt là các mặt hàng nông sản, lâm sản, thủy sản và khoáng sản. Nhờ đó, kim ngạch xuất khẩu của tỉnh tiếp tục tăng trưởng ở mức cao trong thời gian tới.

- *Nhập khẩu*: Kim ngạch nhập khẩu tháng 5/2021 ước thực hiện 22,9 triệu USD tăng 2,5% so với cùng kỳ năm 2020. Tính chung, trong 5 tháng đầu năm 2021, kim ngạch nhập khẩu ước đạt 158,2 triệu USD, tăng 31,1% so cùng kỳ và đạt 36,8% so với kế hoạch năm.

Một số mặt hàng tăng so với cùng kỳ như: Hàng thủy sản ước đạt 5,8 triệu USD, tăng 163,2%; vải các loại ước đạt 2,1 triệu USD, tăng 132,9%; thức ăn gia súc và nguyên liệu ước đạt 5 triệu USD, tăng 8,9%. Một số mặt hàng giảm so với cùng kỳ như: Nguyên phụ liệu dược phẩm ước đạt 0,8 triệu USD, giảm 55,4%; nguyên phụ liệu dệt, may, da, giày ước đạt 4,6 triệu USD, giảm 8,1%; nguyên phụ liệu dược phẩm ước đạt 0,8 triệu USD, giảm 55,4%; máy móc thiết bị và dụng cụ phụ tùng ước đạt 1,4 triệu USD, giảm 34,3%; gỗ và sản phẩm từ gỗ ước đạt 2,4 triệu USD, giảm 17,9%;...

3. Khó khăn, hạn chế

Chi phí vận chuyển hàng container xuất khẩu, nhập khẩu hàng hóa liên tục tăng cao và gấp 4 - 5 lần so cùng kỳ, gây áp lực tài chính các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh, nhất là các ngành thủy sản, dệt may - da giày, chế biến gỗ...

Thị trường tiêu thụ phần lớn các sản phẩm đều có dấu hiệu giảm sút, kể cả trong nước và xuất khẩu, nhất là các ngành bị tác động mạnh của đại dịch Covid-19 như dệt may - da giày (giảm 20 - 40% đơn hàng và lao động), ngành sản xuất đồ uống như bia, nước giải khát khi các hoạt động vui chơi, giải trí đều hạn chế hoạt động.

Một số ngành đặc thù phải giữ chân người lao động có tay nghề (như ngành giày da) nhưng do hoạt động sản xuất, kinh doanh kém hiệu quả, chi phí trả lương và phúc lợi xã hội người lao động bị giảm sút và ảnh hưởng trong khi chi phí thực hiện công tác phòng, chống dịch bệnh Covid-19 cho người lao động và doanh nghiệp ngày một gia tăng, gây áp lực tài chính cho doanh nghiệp và có thể không có đủ nguồn tài chính thực hiện liên tục, ảnh hưởng đến đời sống người lao động và hoạt động sản xuất, kinh doanh lâu dài của doanh nghiệp.

Giá vật tư, nguyên phụ liệu, sắt thép phục vụ sản xuất tăng cao, đồng thời giá cước vận chuyển hàng hóa tăng dẫn đến giá xuất khẩu tăng, gây khó khăn cho việc cạnh tranh của các doanh nghiệp xuất khẩu trên địa bàn tỉnh.

Thiếu nguồn nguyên liệu phục vụ sản xuất chế biến gỗ, giá gỗ nhập khẩu đang ở mức cao gây nhiều khó khăn cho doanh nghiệp sản xuất chế biến gỗ trên địa bàn tỉnh.

Các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài (FDI) đặc biệt là doanh nghiệp đến từ Trung Quốc đang tăng cường đầu tư, hoạt động sản xuất trên địa bàn tỉnh nói

riêng và cả nước nói chung dẫn đến việc Việt Nam có thể bị áp các loại thuế chống bán phá giá như các nước đang áp dụng cho hàng hóa xuất xứ tại Trung Quốc.

Các hoạt động xúc tiến thương mại nội địa bị đình trệ nên việc hỗ trợ cho các doanh nghiệp trong và ngoài tỉnh quảng bá sản phẩm, nâng cao năng lực sản xuất và giải phóng hàng tồn kho bị hạn chế rất nhiều. Do đó, các doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ rất khó khăn trong việc tiêu thụ sản phẩm và duy trì năng suất sản xuất.

4. Đề xuất, kiến nghị

Hiện nay, tỉnh Bình Định tiếp tục thực hiện “nhiệm vụ kép” vừa quyết liệt phòng chống dịch bệnh Covid-19 vừa phát triển kinh tế theo chỉ đạo của Trung ương. Để tạo điều kiện cho doanh nghiệp sớm khôi phục, phát triển sản xuất kinh doanh và hoạt động thương mại ổn định, kính đề nghị các Bộ, ngành Trung ương quan tâm, có giải pháp hỗ trợ cho địa phương, một số vấn đề như sau:

- Giám sát và có biện pháp hỗ trợ làm giảm chi phí logistics cho các doanh nghiệp xuất khẩu như: Ổn định giá cước vận tải, kiểm soát việc đầu cơ tăng giá bất hợp lý một số dịch vụ logistics gây khó khăn cho doanh nghiệp xuất khẩu; tháo gỡ khó khăn về cước phí vận tải biển và tình trạng khan hiếm container hàng xuất nhập khẩu hỗ trợ lưu thông nguyên vật liệu và hàng hóa trên thị trường; đồng thời, có giải pháp bình ổn giá cả thị trường, nhất là nhóm mặt hàng vật liệu xây dựng.

- Giám sát và tăng cường cảnh báo cho các địa phương danh mục các mặt hàng có nguy cơ bị kiện gian lận xuất xứ, áp thuế chống bán phá giá của các thị trường nhập khẩu hàng hóa Việt Nam.

- Tăng cường các hình thức xúc tiến thương mại quốc gia trong và ngoài nước phù hợp với nội dung phòng, chống dịch bệnh Covid-19 nhằm hỗ trợ cho các địa phương kết nối tiêu thụ các sản phẩm địa phương, đặc biệt là sản phẩm thuộc Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) và sản phẩm nông sản.

- Chỉ đạo việc tăng cường hướng dẫn và tuyên truyền trong việc sản xuất nông sản theo quy chuẩn, tiêu chuẩn chất lượng, an toàn đảm bảo sản phẩm lưu thông được trên thị trường và xuất khẩu theo quy định.

Trên đây là Báo cáo tình hình và đề xuất các giải pháp khôi phục, phát triển sản xuất công nghiệp và hoạt động thương mại trên địa bàn tỉnh, UBND tỉnh Bình Định kính báo cáo Bộ Công Thương và Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Chính phủ (b/c);
- CT, PCT Nguyễn Tự Công Hoàng;
- Các sở: CT, NN&PTNT;
- CVP, PVP KT;
- Lưu: VT, K3, K6.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Tự Công Hoàng